

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

391

Vragen van het lid **Kuiken** (PvdA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *berichtgeving met betrekking tot een «leegloop» bij de vrijwillige brandweer*. (Ingezonden 18 september 2009)

1 Kent u het bericht «Brandweer kampt met terugloop vrijwilligers»?¹

2 Is het waar dat er in vergelijking met drie jaar geleden er nu per saldo 1000 vrijwillige brandweervrijwilligers minder zijn? Zo nee, hoeveel dan wel?

3 Bent u bereid de oorzaken van de terugloop van het aantal vrijwillige brandweerlieden te onderzoeken?

4 Herkent u het gevoel dat door de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers wordt verwoord als zouden brandweervrijwilligers «ten onrechte de schuld krijgen van lange aanrijtijden»? Waarop is dit gevoel gebaseerd en wat kunt u doen om dit gevoel weg te nemen?

5 Is door het opgaan van gemeentelijke brandweerkorpsen in veiligheidsregio's inderdaad «een grotere afstand tot de leiding, bureaucratie, verlies van

zelfstandigheid en weinig zeggenschap» voor de vrijwilligers ontstaan? Zo ja, wat gaat u doen om dit te verbeteren? Zo nee, waarom niet?

6 Overweegt u maatregelen om het vertrek van meer brandweervrijwilligers tegen te gaan? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Anker (ChristenUnie), ingezonden 16 september 2009. (vraagnummer 2009Z16587)

¹ Nieuws.nl, 15 september 2009
http://binnenland.nieuws.nl/568584/brandweer_kampt_met_terugloop_vrijwilligers
NOS Teletekst, 15 september 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Ter Horst** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 19 oktober 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 232

1 Ja.

2 Neen. De cijfers over het brandweerpersoneel die ten tijde van de berichtgeving getoond werden op de website CBS Statline van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), waarbij sprake was van een

afname van het aantal brandweervrijwilligers in de afgelopen drie jaar met 1.000, waren niet correct.

In mijn antwoord op de vragen 2 en 3 ter zake van het lid Anker (ChristenUnie), ingezonden 16 september 2009 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 390) ben ik op grond van de gecorrigeerde cijfers van het CBS ingegaan op de ontwikkeling van het aantal brandweervrijwilligers in de laatste drie jaar. Ik verwijs u naar dat antwoord.

3 en 6 In mijn antwoord op de vragen 4 en 5 ter zake van het lid Anker (ChristenUnie), ingezonden 16 september 2009 ben ik ingegaan op de achtergronden en oorzaken van de daling van het aantal vrijwilligers. Ik verwijs u naar dat antwoord. Gezien het feit dat een groot deel van de afname van het brandweerpersoneel samenhangt met een verklaarbare afname van het brandweerpersoneel in de hogere rangen en gezien de positieve trend bij de afname van het aantal brandweervrijwilligers in de afgelopen twee jaar, acht ik op dit moment een onderzoek of maatregelen niet opportuun. Dit betekent niet dat gemeenten en veiligheidsregio's nu achterover kunnen leunen. De inzet van gemotiveerde en gekwalificeerde vrijwilligers is immers onontbeerlijk voor een adequate bestrijding van

branden, rampen en andere calamiteiten. Ik zal daarom de vinger aan de pols houden met betrekking tot de personeelsvoorziening bij de brandweer in het algemeen en de brandweervrijwilligers in het bijzonder door hierover periodiek te spreken met het Veiligheidsberaad en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), als vertegenwoordigers van de werkgevers.

4

Neen. De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) onderbouwt dit gevoel in het persbericht van 16 september 2009 (bijlage)¹ met een verwijzing naar de Inspectie OOV (IOOV) die de brandweervrijwilligers de schuld zou geven van de hoge opkomsttijden. De IOOV heeft in het rapport «Operationele prestaties brandweer opkomsttijden» van 13 december 2007 de toenemende afstand tussen woon-/werkadres van de vrijwilligers en de kazerne als één van knelpunten benoemd voor het behalen van de norm voor de uitruktijd. Maar hiermee wijst de IOOV niet met de beschuldigende vinger naar de brandweervrijwilligers, maar benoemt objectief een knelpunt. Het knelpunt kan bijvoorbeeld deels worden opgelost door initiatieven waardoor vrijwilligers tijdens werktijd inzetbaar kunnen zijn in de gemeenten waar zij werken. Overigens blijkt de informatie over de verwerkingstijd in de meldkamers die de VBV op grond van ongecorrigeerde cijfers van het CBS in hetzelfde persbericht heeft gemeld, vertekend te zijn. Medewerkers in de meldkamer zouden er volgens die berichtgeving bijna vijf minuten over doen om een melding te verwerken. Het CBS heeft op 16 september de verbeterde cijfers beschikbaar gesteld aan de VBV. De verwerkingstijd in de meldkamer bedroeg bij binnen- en schoorsteenbranden in 2007 geen 4,9 minuten, maar 1,7 minuut.

5

Neen. Bij regionalisering van de brandweer blijft het personeel, waaronder de vrijwilligers, in principe verbonden aan de eigen (uitruk)locatie met de eigen lokaal leidinggevend. Door de regionalisering kan de ondersteuning van het personeel centraler en daardoor efficiënter en effectiever plaatsvinden. Overigens heb ik uit

regio's waar de brandweer is geregionaliseerd geen enkel signaal ontvangen dat er sprake is van een massale uittocht van brandweervrijwilligers. Integendeel. De cijfers van de regio Rotterdam-Rijnmond, waar het aantal brandweervrijwilligers in 2008 – het jaar waarin de brandweer in deze regio is geregionaliseerd – met 68 is toegenomen, zijn significant. Dit staat in contrast met de voorspellingen dat de regionalisering van de brandweer zou leiden tot een massale uitstroom van brandweervrijwilligers. Overigens moet mij van het hart dat ik de fixatie op aantallen fte geen goede ontwikkeling vind. Het gaat immers niet alleen om de kwantiteit, maar ook om de kwaliteit bij een adequate personeelsvoorziening. Door het efficiënter en effectiever inrichten van de organisatie, kunnen de brandweertaken in de toekomst wellicht met minder personeel worden uitgevoerd. De ontwikkelingen bij het brandweerpersoneel in de hogere rangen zijn hiervan een voorbeeld. Dat is en blijft overigens een afweging die op lokaalbestuurlijk niveau moet plaatsvinden.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.